

Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu

Uredba je objavljena u "Službenom listu RCG", br. [20/2007](#) i u "Službenom listu CG", br. [47/2013](#), [53/2014](#) i [37/2018](#).

Član 1

Predmet

Ovom uredbom utvrđuju se projekti za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Član 2

Liste projekata

Projekti za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu utvrđeni su u Listi I ove uredbe.

Projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu utvrđeni su u Listi II ove uredbe.

Liste iz st. 1 i 2 ovog člana odštampane su uz ovu uredbu i čine njen sastavni dio.

Član 2a

Elektronski potpis

U postupku sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu zahtjevi, obavještenja, druga dokumentacija, odluke i saglasnosti, mogu se dostavljati u elektronskom obliku, potpisani naprednim elektronskim potpisom.

Član 3

Prestanak važenja ranijeg propisa

Danom početka primjene ove uredbe prestaje da važi Uredba o procjeni uticaja zahvata na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 14/97).

Član 4

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2008. godine.

LISTA I

PROJEKTI ZA KOJE JE OBAVEZNA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Poljoprivreda i akvakultura

Objekti za intenzivan uzgoj životinja sa kapacitetom preko:

- (a) 20.000 mjesta za uzgoj živine (proizvodnju brojlera, kokoški i ćurki);
- (b) 2.000 mjesta za tovne svinje (preko 30 kilograma težine);
- (c) 750 mjesta za krmače uključujući i njihove prasiće (prasad do 30 kilograma težine);
- (d) 500 mjesta za goveda, konje i magarad;
- (e) 5.000 mjesta za ovce i koze.

Objekti za intenzivni uzgoj vodenih organizama:

- (a) uzgajališta morske ribe u Bokokotorskom zalivu kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 100 t;
- (b) uzgajališta morske ribe na otvorenom moru kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 400 t;
- (c) uzgajališta slatkododne ribe ili drugih vodenih organizama kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 400 t.

2. Ekstraktivna industrija

(a) Rafinerije sirove nafte i prirodnog gasa u komercijalne svrhe kod koje dobijene količine prelaze 500 tona na dan u slučaju nafte i 500.000 kubnih metara na dan u slučaju gasa;

(b) Istraživanje i proizvodnja ugljovodonika: seizmička istraživanja na moru, bušenje istražnih bušotina na kopnu i podmorju (isključujući plitka istražna bušenja do dubine od 50 m, koja imaju za cilj uzimanje geoloških, geohemijskih i geomehaničkih uzoraka tla), bušenje konturnih bušotina na kopnu i podmorju, bušenje razvojnih i proizvodnih bušotina na kopnu i podmorju, postavljanje i korišćenje proizvodnih i transportnih instalacija na kopnu i podmorju, deinstalacija (demontriranje i uklanjanje), premještanje proizvodnih i transportnih instalacija i upstram cjevovodne mreže na kopnu i podmorju;

(c) Kamenolomi i površinski kopovi čija površina prelazi 25 hektara, ili eksploatacija treseta kad površina terena za eksploataciju prelazi 150 hektara.

3. Proizvodnja energije

(a) Postrojenja za proizvodnju električne energije, vodene pare, tople vode, tehnološke pare ili zagrijanih gasova, upotrebom svih vrsta goriva, kao i postrojenja za pogon radnih mašina (termoelektrane, toplane, gasne turbine, postrojenja sa motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem i ostali uređaji za sagorijevanje), uključujući i parne kotlove, sa snagom od 300 ili više megavata;

(b) Nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori uključujući demontažu ili isključenje iz pogona takvih elektrana ili reaktora (izuzev naučno-istraživačka postrojenja za proizvodnju i konverziju fisionih i obogaćenih materijala, čija ukupna snaga ne prelazi 1KW stalnog termalnog opterećenja);

(c) Postrojenja za preradu istrošenog nuklearnog goriva;

(d) Postrojenja predviđena za proizvodnju ili obogaćenje nuklearnog goriva.

4. Vodovi za transport, sa ili bez pratećih objekata

(a) Vodovi, sa ili bez pratećih objekata, za transport gasa, supstanci opasnih po vode, hemikalija, pare ili tople vode, vode za piće, otpadne vode, nafte i naftnih derivata, ugljendioksida u svrhu geološkog skladištenja, uključujući i potisne stanice, prečnika većeg od 800 milimetara i dužine koja prelazi 40 kilometara;

(b) Kablovski i vazdušni vodovi naponskog nivoa 220 kilovolti ili više čija dužina prelazi 15 kilometara.

5. Skladištenje

(a) Objekti namijenjeni skladištenju zapaljivih tečnosti i gasova, prirodnog gasa, fosilnih goriva, nafte i naftnih derivata, hemikalija, čiji kapacitet iznosi 200.000 tona ili više;

(b) Objekti namijenjeni za geološko skladištenje ugljendioksida;

(c) Postrojenja za kaptiranje ugljendioksida, radi geološkog skladištenja ako je ukupno godišnje kaptiranje ugljendioksida jednako ili veće od 1,5 megatona.

6. Proizvodnja i prerada metala

(a) Kombinovane primarne topionice i čeličane;

(b) Postrojenja za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina, metalurškim ili hemijskim postupcima ili elektrolizom.

7. Industrijska prerada minerala

(a) Postrojenja za ekstrakciju azbesta, za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest:

- za azbestno-cementne proizvode, sa godišnjom proizvodnjom od preko 20.000 tona gotovih proizvoda;

- za abrazivne materijale sa godišnjom proizvodnjom od preko 50 tona gotovih proizvoda;

- za ostale vrste upotrebe azbesta čiji obim proizvodnje prelazi 200 tona godišnje.

8. Hemijska industrija

(a) Rafinerije sirove nafte i gasa (isključujući postrojenja u kojima se proizvode ulja i maziva od sirove nafte);

(b) Kombinovana hemijska postrojenja, tj. postrojenja za industrijsku proizvodnju supstanci kod kojih se primjenjuju postupci hemijske promjene i u kojima se pojedini pogoni nalaze jedan pored drugog i funkcionalno su povezani, a namijenjeni su:

- za proizvodnju baznih organskih hemikalija;

- za proizvodnju baznih neorganskih hemikalija;

- za proizvodnju hemijskih đubriva na bazi fosfora, azota ili kalijuma (prosta ili složena hemijska đubriva);

- za proizvodnju baznih proizvoda za zaštitu bilja, kao i biocida;

- za proizvodnju osnovnih farmaceutskih artikala uz primjenu hemijskih ili bioloških postupaka;

- za proizvodnju, preradu i obradu eksploziva;

(c) Postrojenje za gasifikaciju ili topljenje uglja ili bituminoznih škrijiaca, kapaciteta od 500 ili više tona uglja ili bitumenskih škrijiaca na dan.

9. Industrija tekstila, kože, drveta i hartije

Industrijska postrojenja za:

(a) Proizvodnju celuloze iz drvene mase, slame ili sličnih vlaknastih materijala;

(b) Proizvodnju papira, hartije, pulpe, kartona ili lepenke sa proizvodnim kapacitetom koji prelazi 200 tona na dan.

10. Infrastrukturni projekti

(a) Izgradnja željezničkih saobraćajnica;

(b) Izgradnja aerodroma čija je glavna poletno-sletna pista dužine 2.100 metara ili više;

(c) Izgradnja autoputeva;

(d) Izgradnja novog puta sa četiri ili više traka, ili rekonstrukcija i/ili proširenje postojećeg puta sa dvije trake ili manje, sa ciljem dobijanja puta sa četiri ili više traka, u slučaju da takav novi put ili rekonstruisana i/ili proširena dionica imaju neprekinutu dužinu od preko deset kilometara;

(e) Trgovačke luke i mola, sa pripadajućim uređajima, za ukrcavanje i iskrcavanje tereta koja su povezana sa kopnom i spoljnim lukama (isključujući mola za trajekte) koji mogu prihvatiti plovila preko 1350 tona;

(f) Hidrotehnički objekti za prebacivanje voda između rječnih slivova, namijenjeni sprječavanju mogućih nestašica vode kod kojih količina prebačene vode prelazi 100 miliona kubnih metara godišnje;

U svim drugim slučajevima, objekti namijenjeni za prebacivanje voda između rječnih slivova kod kojih višegodišnji prosjek protoka u slivu iz kog se voda zahvata prelazi 2.000 miliona kubnih metara godišnje i gdje količina prebačene vode prelazi 5% od

ovog protoka;

U oba slučaja izuzet je prenos pitke vode cjevovodima;

(g) Brane i drugi objekti namijenjeni zadržavanju i akumulaciji vode kod kojih voda koja dotiče, ili dodatno zadržana ili akumulirana voda prelazi količinu od 10 miliona kubnih metara;

(h) Crpljenje podzemnih voda ili obogaćivanje podzemnih voda kod kojih je godišnja zapremina iscrpljene ili obogaćene vode jednaka količini od 10 miliona kubnih metara ili više.

11. Drugi projekti

(a) Postrojenja za uklanjanje ili reciklažu opasnog otpada spaljivanjem, hemijskim, mehaničkim ili biološkim postupcima, kao i deponije za privremeno i konačno odlaganje opasnog otpada;

(b) Postrojenja za obradu, skladištenje i trajno odlaganje radioaktivnog i nuklearnog otpada;

(c) Uređaji za uklanjanje neopasnog otpada spaljivanjem, hemijskim i biološkim postupcima, privremeno skladištenje i konačno odlaganje, uključujući komunalni i inertni otpad, sa kapacitetom koji prelazi 100 tona dnevno;

(d) Postrojenja za tretman otpadnih voda zagađenih organskim materijama sa biohemijom potrošnjom kiseonika od 9.000 kg/dan tokom pet dana ili više ili otpadne vode zagađene neorganskim materijama sa 4.500 metara kubnih ili više otpadnih voda u toku dva sata.

LISTA II

PROJEKTI ZA KOJE SE MOŽE ZAHTIJEVATI PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Poljoprivreda, šumarstvo i akvakultura

Projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu:

(a) promjena strukture poljoprivredne proizvodnje zemljišnih posjeda površine veće od 150 ha, isključujući promjenu vlasništva;

(b) projekti namijenjeni korišćenju neobrađenog ili djelimično obrađenog zemljišta za intenzivnu poljoprivrednu obradu površine veće od 150 ha;

(c) upravljanja vodama namijenjenih poljoprivredi, uključujući projekte navodnjavanja i odvodnjavanja pri čemu je površina navodnjavanja veća od 500 ha;

(d) pošumljavanje i krčenje šuma u svrhu prelaženja na drugi tip korišćenja zemljišta, na površini većoj od 10 hektara;

(e) objekti za intenzivni uzgoj životinja i to:

- kapaciteta većeg od 5.000 mjesta za uzgoj živine (proizvodnju brojlera, kokoški i ćurki);

- kapaciteta većeg od 500 mjesta za tovne svinje (preko 30 kilograma težine);

- kapaciteta većeg od 250 mjesta za krmače uključujući i njihove prasice (prasad do 30 kilograma težine);

- kapaciteta većeg od 100 mjesta za goveda, konje i magarad;

- kapaciteta većeg od 1.000 mjesta za ovce i koze;

- uzgoj životinja sa plemenitim krznom i nojeva;

(f) uzgoj riba i drugih vodenih organizama:

- uzgajališta morske ribe u Bokokotorskom zalivu kapaciteta godišnje proizvodnje ispod 100 t;

- uzgajališta morske ribe na otvorenom moru kapaciteta godišnje proizvodnje ispod 400 t;

- uzgajališta školjki kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 100 t;

- uzgajališta drugih morskih organizama kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 20 t;

- uzgajališta slatkovodnih vrsta riba (salmonide) kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 10 t;

- uzgajališta slatkovodnih vrsta riba (ciprinide) na površini većoj od 5 ha;

- uzgajališta drugih slatkovodnih organizama kapaciteta godišnje proizvodnje većeg od 10 t;

- uzgajališta stranih (alohtonih) vrsta riba i drugih vodenih organizama bez obzira na kapacitet godišnje proizvodnje".

(g) isušivanje zemljišta uz morsku, jezersku i riječnu obalu.

2. Ekstraktivna industrija

(a) Kamenolomi i površinski kopovi čija je eksploataciona površina manja od 25 hektara;

(b) Eksploatacija treseta kad je površina terena za eksploataciju manja od 150 hektara;

(c) Podzemna i površinska eksploatacija uglja, ruda metala i nemetala i bituminoznih škriļjaca;

(d) Eksploatacija mineralnih sirovina postupkom rječnog ili jezerskog bagerovanja;

(e) Dubinsko bušenje, a posebno:

- Geotermalno bušenje;

- Bušenje u cilju vodosnabdijevanja, sa izuzetkom bušenja radi ispitivanja stabilnosti tla;

- Bušenje u cilju istraživanja i eksploatacije nafte i prirodnog gasa;

(f) Istraživanje i eksploatacija nafte u komercijalne svrhe kod koje dobijene količine su manje od 500 tona na dan;

(g) Istraživanje i eksploatacija prirodnog gasa u komercijalne svrhe kod koje dobijene količine su manje od 500.000 kubnih metara na dan;

(h) Instalacije za eksploataciju uglja, nafte, prirodnog gasa, metalnih i nemetalnih ruda i bituminoznih škriļjaca.

3. Proizvodnja energije

(a) Postrojenja za proizvodnju električne energije, vodene pare, tople vode, tehnobške pare ili zagrijanih gasova, upotrebom svih vrsta goriva, kao i postrojenja za pogon radnih mašina (termoelektrane, toplane, gasne turbine, postrojenja sa motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem i ostali uređaji za sagorijevanje), uključujući i parne kotlove, sa snagom manjom od 300 megavata;

(b) Postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije snage preko 1 MW;

(c) Uređaji za korišćenje snage vjetra u cilju proizvodnje energije.

4. Vodovi za transport, sa ili bez pratećih objekata

(a) Vodovi za transport gasa, supstanci opasnih po vode, hemikalija, pare ili tople vode, vode za piće, otpadne vode, nafte i naftnih derivata, ugljendioksida u svrhu geološkog skladištenja, uključujući i potisne stanice, prečnika manjeg ili jednakog 800 milimetara i dužine koja ne prelazi 40 kilometara;

(b) Kablovski i vazdušni vodovi naponskog nivoa 220 kilovolti ili manje čija dužina ne prelazi 15 kilometara.

5. Skladištenje

(a) Objekti namijenjeni skladištenju zapaljivih tečnosti i gasova, prirodnog gasa, fosilnih goriva, nafte i naftnih derivata, hemikalija, čiji je kapacitet manji od 200.000 tona;

(b) Postrojenja za kaptiranje ugljendioksida, radi geološkog skladištenja ako je ukupno godišnje kaptiranje ugljendioksida manje od 1,5 megatona.

6. Proizvodnja i prerada metala

(a) Postrojenje za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika (primarno ili sekundarno topljenje) uključujući kontinualni postupak livenja, ukoliko se upotrebljavaju koncentracije ili sekundarne sirovine;

(b) Postrojenja za preradu u crnoj metalurgiji:

- Postrojenje za vruće valjanje;

- Kovačnice sa jednim ili više čekića ili maljeva;

- Postrojenje za nanošenje metalnih zaštitnih slojeva na metalne površine pomoću topljenih kupki;

(c) Livnice crne metalurgije;

(d) Postrojenja za topljenje i za izradu legura od obojenih metala, isključujući dragocjene metale, ali uključujući izradu korisnih nusproizvoda (rafinacija, livenje, itd.);

(e) Postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala korišćenjem elektrolitičkih ili hemijskih procesa;

(f) Postrojenja za proizvodnju motora i motornih vozila;

(g) Brodogradilišta (proizvodnja ili popravka jahti, brodskih trupova, motora ili djelova broda);

(h) Postrojenja za opravku vazduhoplova;

(i) Proizvodnja šinskih vozila i njihove opreme;

(j) Mašinogradnja i metaloprerađivačka industrija;

(k) Postrojenja za eksplozivno deformisanje metala;

(l) Postrojenja za proizvodnju akumulatora;

(lj) Postrojenja za pripremu, obogaćivanje, pečenje i sinterovanje metalnih ruda kao iskorišćavanje jalovine.

7. Industrijska prerada minerala

(a) Postrojenja za suhu destilaciju uglja (koksare, plinare, tinjajuće peći);

(b) Postrojenja za proizvodnju, skladištenje i pretovar rasutog cementa, kreča ili cementnog klinkera, postrojenja za proizvodnju betona-betonjerke kapaciteta preko 20t/sat;

(c) Postrojenja za proizvodnju azbesta, preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest:

- za azbestno-cementne proizvode, sa godišnjom proizvodnjom manjom od 20.000 tona gotovih proizvoda;

- za abrazivne materijale sa godišnjom proizvodnjom manjom od 50 tona gotovih proizvoda;

- za ostale vrste upotrebe azbesta čiji obim proizvodnje je manji od 200 tona godišnje;

(d) Postrojenja za proizvodnju stakla i staklenih vlakana, uključujući proizvodnju stakla koje se dobija preradom starog stakla;

(e) Postrojenja za topljenje mineralnih materija, uključujući i proizvodnju mineralnih vlakana;

(f) Postrojenja za proizvodnju keramičkih proizvoda pečenjem (pločice, crijepovi, građevinski proizvodi, vatrostalna cigla, sanitarna galanterija i slično);

(g) Postrojenja za proizvodnju asfaltnih mješavina;

(h) Postrojenja za drobljenje i obradu kamena;

(i) Postrojenja za industrijsko briketiranje uglja.

8. Hemijska industrija

(a) Obrada poluproizvoda i proizvodnja hemikalija;

(b) Samostalna postrojenja za proizvodnju, preradu, formiranje i pakovanje baznih organskih i neorganskih hemikalija, hemijskih đubriva na bazi fosfora, azota i kalijuma (prosta i složena hemijska đubriva), proizvoda za zaštitu bilja kao i biocida, farmaceutskih i kozmetičkih proizvoda, plastičnih masa, eksploziva, boja i lakova, deterdženata i sredstava za održavanje higijene i čišćenje, i drugo;

(c) Postrojenja za proizvodnju mineralnih ulja i maziva (destilacijom, rafinacijom ili na drugi način);

(d) Postrojenja za gasifikaciju ili topljenje uglja ili bituminoznih škričjaca, kapaciteta manjeg od 500 tona uglja ili bitumenskih škričjaca na dan.

9. Industrija tekstila, kože, drveta i hartije

(a) Postrojenja za proizvodnju papira, pulpe, kartona, hartije i lepenke sa proizvodnim kapacitetom manjim od 200 tona na dan;

(b) Postrojenja za proizvodnju proizvoda od celuloze (iverica, lesanit, medijapan i šper ploča);

(c) Postrojenja za preradu i oplemenjivanje drveta;

(d) Postrojenja za proizvodnju i tretman vlakana ili tkanina (pranje, bijeljenje, mercerizacija, štampanje, hemijski tretman) ili bojenje vlakana ili tkanina;

(e) Postrojenja za štavljenje i obradu kože.

10. Prehrambena industrija

- (a) Postrojenja za proizvodnju i preradu ulja, masti i voskova od sirovina biljnog i životinjskog porijekla, uključujući i topljenje;
- (b) Postrojenja za preradu, pakovanje i konzerviranje mesa, povrća i voća;
- (c) Postrojenja za proizvodnju, tretman i obradu prehrambenih proizvoda dobijenih od biljnih ili životinjskih sirovina;
- (d) Postrojenja za proizvodnju i preradu mlijeka i mliječnih proizvoda;
- (e) Postrojenja za proizvodnju piva;
- (f) Postrojenja za proizvodnju slada i kvasca;
- (g) Postrojenja za proizvodnju slatkša ili sirupa;
- (h) Postrojenja za klanje životinja;
- (i) Postrojenja za proizvodnju i preradu skroba;
- (j) Postrojenja za proizvodnju vina, alkoholnih i bezalkoholnih pića i sirćeta;
- (k) Postrojenja za proizvodnju ribljeg brašna ili ribljeg ulja;
- (l) Postrojenja za preradu ribe;
- (lj) Postrojenja za proizvodnju hrane za životinje;
- (m) Mlinovi, sušare i silosi;
- (n) Prerada duvana;
- (nj) Postrojenja za čuvanje namirnica (hladnjače).

11. Gumarska industrija

- (a) Postrojenja za proizvodnju i preradu gume i kaučuka;
- (b) Postrojenja za vulkaniziranje prirodnog ili sintetičkog kaučuka uz korišćenje sumpora ili sumpornih jedinjenja.

12. Infrastrukturni projekti

- (a) Industrijski kompleksi;
- (b) Projekti urbanog razvoja;
  - Trgovački, poslovni i prodajni centri ukupne korisne površine preko 1.000 m² (hoteli, vjerski objekti, objekti za obrazovanje, nauku, zdravstvo, kulturu i socijalnu zaštitu, pozorišne, bioskopske, izložbene dvorane i drugi);
  - Stadioni i sportske dvorane sa pratećim objektima kapaciteta preko 3.000 posjetilaca;
  - Rekreativni centri na površini većoj od 1 ha;
  - Površinski ili podzemni parking sa 200 ili više mjesta za parkiranje vozila;
- (c) Željezničke saobraćajnice, namijenjene isključivo ili najvećim dijelom prevozu putnika (nadzemna, podzemna, metro, prigradska željeznica, tramvaj, zupčane pruge, uspinjače i žičare, izuzev skijaških žičara ili liftova), sa pratećim sadržajima;
- (d) Željeznička postrojenja: kombinovana postrojenja za utovar i istovar tereta, željeznički terminali i postrojenja za pranje putničkih i teretnih vagona;
- (e) Izgradnja aerodroma čija je glavna poletno-sletna pista dužine manje od 2.100 metara;
- (f) Građenje novih magistralnih i regionalnih puteva sa pratećim sadržajima i rekonstrukcija postojećih u dužini preko 20 km;
- (g) Trgovačke luke i mola, sa pripadajućim uređajima, za ukrcajanje i iskrcajanje tereta koja su povezana sa kopnom i spoljnim lukama (isključujući mola za trajekte) koji mogu prihvatiti plovila manja od 1350 tona;
- (h) Drugi tipovi luka, uključujući luke za ribarske brodove, jahte, uključujući mola za trajekte, kao i infrastrukturne pristanišne objekte;
- (i) Kanali, nasipi i drugi objekti za odbranu od poplava;
- (j) Brane i drugi objekti namijenjeni zadržavanju i akumulaciji vode kod kojih voda koja dotiče, ili dodatno zadržana ili akumulirana voda, ne prelazi količinu od 10 miliona kubnih metara;
- (k) Hidrotehnički objekti za prebacivanje voda između rječnih slivova, namijenjeni sprječavanju mogućih nestašica vode, kod kojih količina prebačene vode ne prelazi 100 miliona kubnih metara godišnje;
U svim drugim slučajevima, objekti namijenjeni za prebacivanje voda između rječnih slivova kod kojih višegodišnji prosjek protoka u slivu iz kog se voda zahvata ne prelazi 2.000 miliona kubnih metara godišnje i gdje količina prebačene vode ne prelazi 5% od ovog protoka;
U oba slučaja izuzet je prenos pitke vode cjevovodima;
- (l) Vijadukti, tuneli, mostovi, nadvožnjaci i drugi putni objekti;
- (lj) Aktivnosti u morskoj sredini koje mogu imati uticaja na morski ekosistem, priobalni radovi za suzbijanje erozije i radovi na morskom priobalju kojima se, kroz izgradnju, mijenja izgled obale (nasipi, pristanišna mola, lučki nasipi i drugi odbrambeni objekti, isključujući aktivnosti na održavanju i rekonstrukciji takvih objekata);
- (m) Crpljenje podzemnih voda ili obogaćivanje podzemnih voda kod kojih je godišnja zapremina iscrpljene ili obogaćene vode manja od 10 miliona kubnih metara ili više;
- (n) Servisna i skladišna područja koja se prostiru na površini većoj od 0,5 ha;
- (o) Trafostanice, i rasklopna i konvertorska postrojenja napona 220 kV (kilovolti) ili više;
- (p) Elementi elektronske komunikacione mreže.

13. Drugi projekti

- (a) Automobilske staze za trke ili testiranje motornih vozila;
- (b) Uređaji za uklanjanje neopasnog otpada spaljivanjem, hemijskim i biološkim postupcima, privremeno skladištenje i konačno odlaganje, uključujući komunalni i inertni otpad, sa kapacitetom koji ne prelazi 100 tona dnevno;
- (c) Reciklažna dvorišta i sabirni centri za reciklažu otpada, postrojenja za obradu posebnih vrsta otpada;
- (d) Postrojenja za tretman otpadnih voda zagađenih organskim materijama sa biohemijom potrošnjom kiseonika manjom od 9.000 kg/dan tokom pet dana ili otpadne vode zagađene neorganskim materijama sa manje od 4.500 metara kubnih

otpadnih voda u toku dva sata;

- (e) Postrojenja za tretman i odlaganje otpadnog mulja od otpadnih voda;
- (f) Postrojenja i uređaji za testiranje motora sa unutrašnjim sagorijevanjem, gasnih turbina i mlaznih motora;
- (g) Postrojenja za proizvodnju vještačkih mineralnih vlakana;
- (h) Postrojenja za regeneraciju ili uništavanje eksplozivnih sredstava;
- (i) Postrojenja za obradu, skladištenje i trajno odlaganje radioaktivnog i nuklearnog otpada;
- (j) Postrojenja za uklanjanje tijela životinja ili otpada životinjskog porijekla;
- (k) Postrojenja za proizvodnju bio gasa;
- (l) Groblja i krematorijumi za naselja veća od 5.000 stanovnika;
- (lj) Postrojenja za proizvodnju štampanih ploča na automatizovanim mašinama i katodnih cijevi;
- (m) Objekti za snabdijevanje motornih vozila gorivom i autoservisi (pranje vozila, vulkaniziranje, automehaničarske usluge).

14. Turizam i rekreacija

- (a) Ski staze, ski liftovi i žičare kao i prateći objekti;
- (b) Marine sa pratećim objektima;
- (c) Vikend naselja, turistička naselja i hotelski kompleksi van urbanih sredina, kao i njihovi prateći sadržaji;
- (d) Stalna mjesta za kampovanje i kamp prikolice sa pratećim sadržajima;
- (e) Namjenski parkovi (zabavni, sportski, rekreativni, tereni za golf i dr.) sa pratećim objektima;

15. Ostalo

- (a) Svi projekti navedeni u Listi II u zaštićenom prirodnom dobru i zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra;
- (b) Svaka izmjena ili proširenje projekata navedenih u Listi I ili Listi II, koji su već odobreni, realizovani ili čija je realizacija u toku, a čije izmjene ili proširenja mogu imati znatne negativne posljedice po životnu sredinu;
- (c) Projekti navedeni u Listi I, koji su preduzeti isključivo, ili uglavnom, u cilju razvijanja i provjere novih metoda ili proizvoda, kao i projekti koji njesu korišćeni duže od dvije godine.